

ОСВРТИ И ПРИКАЗИ

Мр Горан Буџак

**МИЛОШ КНЕЖЕВИЋ,
ИЗНЕВЕРЕНА
ДРЖАВА - Србија и Црна
Гора у времену разлаза,**

Институт за политичке студије,
Београд, 2007, 568 стр.

МИЛОШ КНЕЖЕВИЋ

Правно-политички теоретичар и аналитичар изузетног истраживачког сензибилитета и необично богатог публицистичког опуса, Милош Кнежевић, аутор је монументалне монографије *Изневверена држава – Србија и Црна Гора у времену разлаза*, која је резултат његовог

изузетног ангажмана у оквиру актуелног петогодишњег научно-истраживачког пројекта «Друштвено-политичке претпоставке изградње демократских институција у Србији» Института за политичке студије из Београда, који је финансиран од стране Министарства науке и технолошког развоја Владе Републике Србије.

Ова капитална студија је књига енциклопедијског садржаја, која својом свеобухватном анализом третира српско-црногорске односе током њихове целокупне историје на узбурканом балканском геополитичком простору.

Књига се састоји од три дела, који су врло разноврсни по свом садржају. Први део, који носи наслов *Постјугословенска судбина Србије и Црне Горе* и поднаслов *Бесмисленост покушаја српско-црногорског раздвајања*, разматра двовековне покушаје раздвајања Србије и Црне Горе, односно Срба и Црногораца. У овом делу су анализирани историјске околности предјугословенског уједињења, као и уједињења са деловима српског народа на преосталом јужнословенском простору. По-

том су изложене особености уједињења Срба и Црногораца у оквиру прве и друге Југославије и провизорне тзв. треће Југославије. Затим је размотрен трогодишњи интеррегнум после укидања Савезне Републике Југославије и преименовања државе у Државну Заједницу Србије и Црне Горе, прихватањем *Београдског споразума* и *Уставне повеље*, уз посредовање Европске уније, што је било само прелазно решење за црногорску сепаратистичку елиту на њеном путу до коначног одвајања Црне Горе од Србије.

Овај део чине следећа поглавља, која се састоје од великог броја подпоглавља:

1. Србија и Црна Гора пре настанка Југославије
2. Србија и Црна Гора у Југославији
3. Неодржива Трећа Југославија
4. У потрази за државом: конфузна (кон)федерација и
5. Помућени хоризонти српско-црногорских очекивања.

Други део, под насловом *Држава Србије и Црне Горе је историјска и животна потреба* и поднасловом *Једанаест разлога у прилог учвршћења савезне државе Србије и Црне Горе*, садржи најважније разлоге за опстанак српско-црногорске заједничке државе, која предста-

вља најбоље историјско, политичко, економско, верско и културно решење у времену после истека трогодишњег прелазног периода дефинисаног Уставном повељом.

Разлози у прилог савезне државе:

1. Срби и Црногорци деле заједничку историјску судбину
2. Заједничка држава Србија и Црна Гора је најбоље политичко решење
3. Србија и Црна Гора су само два дела једног друштва
4. Боља је јединствена српско-црногорска економија негонепопозвани производни потенцијали, ресурси и подељена тржишта
5. Срби и Црногорци, просто речено, два дела једног народа
6. Геополитика Дрине, Мораве, Зете и Јадрана
7. Србија и Црна Гора су мултиконфесионалне, али је православље само једно и испољава се кроз Српску православну цркву
8. Његош са Авале – Вук са Ловћена
9. Европа хоће Србију и Црну Гору заједно а не одвојене
10. Српско и црногорско чојство и јунаштво

11. Нада у заједничку будућност.

И коначно, трећи део, који је насловљен ***Срби у Црној Гори – између народа и националне мањине*** са поднасловом *Политичка подлога уставноправних модуса односа Срба и Црногораца у Црној Гори*, разматра могуће последице раздвајања Србије и Црне Горе по српско-црногорске односе унутар независне црногорске државе. Осим тога, третира међудржавне односе Срба из Србије и Републике Српске и Црногораца из Црне Горе и њихов утицај на правно-политички положај Срба из Црне Горе. Први модус њиховог уставног положаја испољава се као игнорисање српског питања и положаја Срба у Црној Гори. Други модус се тиче политичке и правне дискриминације српске нације у црногорској држави. Трећи модус указује на тежње ка интеграцији и асимилацији Срба у Црногорце, док четврти исказује могућност да се Србима из Црне Горе призна својство конститутивног народа. У петом модусу поставља се питање аутономног статуса Срба, а у шестом, својства Срба као мањинског народа у Црној Гори. У седмом модусу се Србима придаје правно дефинисан карактер националне мањине. Предочено указује на важност истраживања српско-црногорских односа у Црној Гори и између Србије, Републике Српске и Црне Горе у перспективи европске будућности.

Поглавља у оквиру трећег дела:

1. Постсецесионицрногоризам
2. Разломци идентитета на Теразијама субјективитета
3. Српско-црногорски међународни и међудржавни односи
4. Стари народ – нова нација
5. Модуси српско-црногорских односа
6. Избор српско-црногорске будућности

Захваљујући обимној литератури која је коришћена приликом овог студиозног истраживања, аутор је аргументовано размотрио политичку и културну историју српско-црногорских односа и на веома транспарентан начин, уз употребу бројних узајамно супротстављених цитата, презентирао ставове и идеје српских и црногорских униониста и сепаратиста. При томе је посебно указао на изузетну агресивност и безобзирност присталица, како историјски прохујалог тако и савременог, црногорског суверенизма и индипендентизма.

У закључном делу ове изузетне монографије, који носи наслов ***Реч после – Србија и Црна Гора после свега***, аутор је изложио оцене политичке, социјалне, економске, безбедносне, верске и културне ситуације

настале после организовања референдума у Црној Гори у мају 2006. године, на коме се незнатна већина грађана изјаснила за независну државу.

Саставни делови овог капиталног рада су: предговор аутора, резиме поглавља на српском и на енглеском језику, индекс коришћене литературе, индекс имена, индекс мање познатих и изумљених речи, рецензија академика Влада Стругара, биографија аутора на српском и енглеском језику са списком објављених књига, књига у штампи и припремљених књига и 796 референци (фуснота).

Миша Стојадиновић

ЉУБИША МИТРОВИЋ: ГУРУИ САВРЕМЕНИХ СОЦИОЛОШКИХ ПАРАДИГМИ

Књига *Творци нових парадигми у социологији* проф. др Љубише Митровића представља приказ, за аутора, најзначајнијих теоретичара савремене социологије. У њој су поменути бројна значајна имена савремене социолошке мисли.

На самом почетку аутор истиче да овим његовим *пописом* није завршена листа знаменитих социолога. Он очекује да ће, за разлику од неопозитивистичког таласа и његових апологета, доћи до нових иновација и синтеза у друштвеним наукама. Као главни изазов и обавеза нових